

2. Haponenko V. F. (2007). Ekonomicheskaya bezopasnost' pretpriyatiy: Podkhodu i principu [Economic security of enterprises: Approaches and principles] [Tekst] : Tutorial. Moscow, 208 s. [in Russian].
3. Petryajeva Z. F. (2013). Ekonomichna bezpeka pidpruemstva yak vazluva skladova suchasnogo biznesy [Economic security of the company as an important component of modern business]/ Biznes inform : nauk. zhurnal. № 3. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://businessinform.net/pdf/2013/3_0/259_262.pdf. [in Ukrainian].
4. P(C)BO 8 «Nematerialni aktuvu» [P(C)BO 8 Intangible assets]. zi zminamy i dopovnennyamy vid 25.09.2009 roku № 1125.5. [in Ukrainian].
5. International Accounting Standard 38 (IAS 38). IASB intangible assets; International Document of 01.01.2012. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_050. [in English].
6. Edvinsson L. Malone M.S. (1997). Intellectual Capital. Realizing Your Company's True Value by Finding Its Hidden Brainpower. New York , Harper Business,– 240 p. [in English].
7. Smith A. (1990). Issledovaniye o prirode i prichinakh bogatstva narodov [Research on the nature and causes of the wealth of nations] : Per. s angl. / A. Smith, Becker G. Economic growth, human capital and population growth : Journal of Political Economy, Moscow. [in Russian].
8. Klimov S.V. (2000). Intellektualnyye resursy organizatsii [Intellectual resources of the organization] : SPb.: IVESEP, —Znaniye, 168 s. [in Russian].

Стаття надійшла до редакції 30.04.2019 р.

УДК 657.1.339.7

Кулинич Мирослава,
кандидат економічних наук, доцент,
Східноєвропейський національний
університет імені Лесі Українки,
кафедра обліку і аудиту,
м. Луцьк; ORCID ID 0000-0001-9024-2924
e-mail: kulmiros@gmail.net

Жиленко Людмила,
судовий експерт ВТГЕБЗД та ОД,
Волинський науково-дослідний
експертно-криміналістичний центр МВС України;
м. Луцьк; e-mail: Lshylenko724@gmail.com
<https://doi.org/10.29038/2411-4014-2019-02-128-135>

ПОГЛИБЛЕННЯ ЗМІСТУ ОБ'ЄКТІВ І МЕТОДУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Наукова стаття присвячена цифровізації економіки України і її впливу на інформаційну забезпеченість діяльності підприємств. Цифрова економіка є тією моделлю взаємодії всіх учасників економічних процесів, яка заснована на використанні сучасних електронних каналів зв'язку, способів обліку і зберігання інформації, з використанням електронного документообігу, максимальній автоматизації бізнес-процесів усередині підприємства і у взаєминах з контрагентами і державними органами. У системі інформаційного забезпечення соціально-економічних процесів, традиційно значиму роль відіграє бухгалтерський облік з його функціоналом збору, обробки та надання економічної інформації про діяльність господарюючого суб'єкта. Стаття зосереджена на актуальності питання переосмислення ролі і місця бухгалтерського обліку в інформаційній системі, зокрема при переході на цифрову економіку, дослідження зміни його змістовних, методологічних і концептуальних основ під впливом технологічних можливостей цифровізації і вимог до інформаційного контенту.

Ключові слова: цифрова економіка, цифровізація, бізнес-процес, бухгалтерський облік, інформація, користувачі, електронний документообіг, електронна звітність.

Кулинич Мирослава,
кандидат экономических наук, доцент,
Восточноевропейский национальный
университет имени Леси Украинской,
кафедра учета и аудита;
м. Луцк; ORCID ID 0000-0001-9024-2924
e-mail: kulmiros@bigmir.net

Жиленко Людмила,
судебный эксперт ОТГЕСЗИ и ОД,
Волынский научно-исследовательский
экспертно-криминалистический центр
МВД Украины;
м. Луцк; e-mail: Lshylenko724@gmail.com

УГЛУБЛЕНИЕ СОДЕРЖАНИЯ ОБЪЕКТОВ И МЕТОДА БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ

Научная статья посвящена цифровизации экономики Украины и ее влияния на информационную обеспеченность деятельности предприятий. Цифровая экономика является моделью взаимодействия всех участников экономических процессов, основанная на использовании современных электронных каналов связи, способов учета и хранения информации с использованием электронного документооборота, максимальной автоматизации бизнес-процессов внутри предприятия и во взаимоотношениях с контрагентами и государственными органами. В системе информационного обеспечения социально-экономических процессов, традиционно значимую роль играет бухгалтерский учет с его функционалом сбора, обработки и предоставления экономической информации о деятельности хозяйствующего субъекта. Статья сосредоточена на актуальности переосмысления роли и места бухгалтерского учета в информационной системе, в частности при переходе на цифровую экономику, исследования изменения его содержательных, методологических и концептуальных основ под влиянием технологических возможностей цифровизации и требований к информационному контенту.

Ключевые слова: цифровая экономика, цифровизация, бизнес-процесс, бухгалтерский учет, информация пользователи, электронный документооборот, электронная отчетность.

Kulynych Myroslava,
PhD in Economics, Associate Professor,
Lesya Ukrainka Eastern European National University, Department of Accounting and Auditing;
Lutsk; ORCID ID 0000-0001-9024-2924
e-mail: kulmiros@bigmir.net

Zhylenko Lyudmila,
judicial expert of Volyn Research Experimental Forensic,
Center of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine;
Lutsk; e-mail: Lshylenko724@gmail.com

EXCLUSION OF THE CONTENT OF OBJECTS AND THE ACCOUNTING METHOD IN THE CONDITIONS OF DIGITAL ECONOMY

The scientific article is devoted to the digitization of the Ukrainian economy and its impact on the information security of enterprises. The digital economy is the model of interaction of all participants in economic processes, which is based on the use of modern electronic communication channels, methods of recording and storing information, using electronic document management, maximum automation of business processes within the enterprise and in relations with contractors and government agencies. In the system of information provision of socio-economic processes, traditionally significant role is played by accounting with its function of collecting, processing and providing economic information about the activities of the business entity. The article focuses on the relevance of the question of rethinking the role and place of accounting in the information system, in particular in the transition to a digital economy, research

into the change of its content, methodological and conceptual foundations under the influence of technological possibilities of digitalization and requirements for information content.

The activities of an enterprise, a company employing digital technology, are more effective than traditional, in terms of labor productivity and possible costs per unit of production. In a digital economy, accounting, while maintaining its relevance and demand for the product created, should become a clear component of the system of receiving, processing, and transferring economic information.

In connection with this, there was a need for the introduction of electronic document management (EDM), which is based on an electronic document. Digitization in accounting is impossible without EDM, the advantage of which is accelerated rotation of money and resource savings.

Keywords: digital economy, digitalisation, business process, accounting, information, users, electronic document flow, electronic reporting.

Новим етапом розвитку суспільства є цифрова економіка. Вона характеризується великою кількістю як нових технологічних засобів, що активно використовуються підприємствами для виробництва продуктів і послуг, так і появою цифрових каналів комунікації і переосмисленням підходу до використання інформації. Саме інформація вважається основним ресурсом і мірилом цифрової економіки. Навіть дуже маленьке підприємство, що не володіє на старті потужними фінансовими ресурсами, але вміє грамотно працювати з інноваціями і потребами клієнтів в умовах цифрової економіки може домогтися успіху у порівнянні з «традиційними» і часто консервативними підприємствами. Застосування цифрових стартапів, зумовлює необхідність цифрової трансформації – адаптації бізнес-моделі, корпоративної культури та ІТ-інфраструктури компанії – до нових реалій. Потреба в цифровій трансформації зумовлюється бажанням керівника покращити свій бізнес і закріпитися на сучасному ринку, не відкидаючи при цьому напрацьованих підприємством цінностей.

Будучи природним наслідком технічного прогресу, цифрова економіка є тією моделлю взаємодії всіх учасників економічних процесів, яка заснована на використанні сучасних електронних каналів зв'язку, способів обліку і зберігання інформації, з використанням електронного документообігу, максимальній автоматизації бізнес-процесів усередині підприємства і у взаєминах з контрагентами і державними органами.

В контексті економічних перетворень цифровізація – «насичення фізичного світу електронно-цифровими пристроями, засобами, системами та налагодження електронно-комунікаційного обміну між ними, що фактично уможливує інтегральну взаємодію віртуального та фізичного, тобто створює кіберфізичний простір» [3] має на меті перенесення в електронний простір різних явищ, процесів, об'єктів таких як попит і пропозиція, документообіг, різні моделі управління, товари, послуги тобто все широкомасштабне функціонування господарюючого суб'єкта.

Одним з пріоритетних напрямів уряду в даному контексті є прийняття Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки. Вона визначила основні напрямки державної політики щодо формування цифровізації економіки для реалізації національних пріоритетів і повноцінної участі в глобальній економічній екосистемі. Даним документом передбачено «здійснення заходів щодо впровадження відповідних стимулів для цифровізації економіки, суспільної та соціальної сфер, усвідомлення наявних викликів та інструментів розвитку цифрових інфраструктур, набуття громадянами цифрових компетенцій, а також визначає критичні сфери та проекти цифровізації, стимулювання внутрішнього ринку виробництва, використання та споживання цифрових технологій» [3].

Вектор економіки завжди направлений у сторону більшої ефективності, тому неминучою є трансформації сфер життєдіяльності у нові більш ефективні та сучасні. Ці перетворення є можливим лише тоді, коли ідеї, дії, ініціативи та програми, які стосуються цифровізації, будуть інтегровані, зокрема, в національні, регіональні, галузеві стратегії і програми розвитку.

Цифрова епоха змінює підхід до ведення бізнесу, а також вимоги до використовуваних інформаційних технологій: систем управління маркетингом, продажами і сервісом; телефонії і месенджерам; системам документообігу і управління персоналом; облікових систем і безлічі інших корпоративних додатків [7]. Ці зміни торкаються усієї системи інформаційного забезпечення соціально-економічних процесів, в якій традиційно значиму роль відіграє бухгалтерський облік з його функціоналом збору, обробки та надання економічної інформації про діяльність господарюючого суб'єкта. З огляду на це, набувають актуальності питання переосмислення ролі і

місця бухгалтерського обліку в інформаційній системі, зокрема при переході на цифрову економіку, дослідження зміни його змістовних, методологічних і концептуальних основ під впливом технологічних можливостей цифровізації і вимог до інформаційного контенту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Аспекти становлення і розвитку цифрової економіки і впровадження її у різних сферах людської діяльності були і є предметом широких досліджень. Зарубіжні науковці Роберт Інклаар, М. Тіммер, Б. Ван Арк [16] визначили вплив інформаційних і комунікаційних технологій на інвестиції та продуктивність, Т. Нібель проаналізував вплив інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) на економічне зростання в розвинених країнах та таких, що розвиваються [18], Д. Тапскот присвятив свої дослідження трьом основним напрямкам: новій економіці та чинникам, що її формують, міжмережевому зв'язку і тому, як він стосується бізнесу та урядів, і необхідності сильного прогресивного керівництва, яке буде відповідати за трансформації у цій новій ері, де мережа людей через технології, їх знання та творчість прийде до створення нових соціальних норм [19]. Вчені Е. Бриниольфсон та Б. Кахін оцінили поточні дослідження в галузі цифрової економіки, закликають залучити приватний сектор до розробки досліджень, які інформують про інвестиційні та політичні рішення, сприяти кращому розумінню зростання та соціально-економічних наслідків інформаційних технологій та електронної комерції. Аспекти цифрової економіки включають макроекономічну оцінку, організаційні зміни, малий бізнес, доступ, структуру ринку та конкуренцію, а також зайнятість і роботу силу [15].

Проблеми впровадження цифрових технологій на теренах української економіки висвітлюються в працях вітчизняних науковців і дослідників [1-11]. Зокрема Лавриненко А. А. і Шульга О. М. досліджують розвиток сучасних інформаційних технологій в економіці як системний елемент дигіталізації [8], Новікова О. Ф. та Остафійчук Я. В. вважають, що запорукою трансформацій у соціально-трудовій сфері стане цифровізація суспільства [10], Руденко М. В. розглядає нові можливості та перспективи цифровізації економіки [11], Краус Н. М., Голобородько О. П., Краус К. М. узагальнюють характерні особливі тренди цифрової економіки та аргументують, що цифрова епоха змінює підхід до ведення бізнесу [7], Гулей А. І., Язлюк Б. О., Гулей С. А. синтезують основні підходи до формування нової цифрової ери на межі реального та віртуального соціально-економічного простору взаємодії [2].

Швидкість трансформаційних процесів, що відбуваються в сучасному світі, обумовлює стрімку зміну багатьох аспектів розвитку цифрової економіки, у тому числі в інформаційному забезпеченні господарюючого суб'єкта - системи бухгалтерського обліку, що стає предметом досліджень вітчизняних дослідників-науковців Кизенко О. О., Допілко О. В., Кулинич М. Б., Волошан І. Г. [1, 4, 6] науковців ближнього зарубіжжя таких як Рожнова О. В., Одинцова Т. М., Рура О. В., Минковська А. А. [12-14].

Таким чином, проблеми цифрової економіки знаходять своє відображення у наукових дослідженнях, проте питання цифровізації окремих сучасних явищ і процесів залишаються невивченими, потребують подальших досліджень, що обумовлює їх актуальність.

Виклад основного матеріалу. Бухгалтерський облік є частиною загальної інформаційної системи, яка перетворює первинні дані, зафіксовані в документах, в продукт для управління. Таким продуктом є оброблена інформація, яка має властивості товару. З цієї точки зору, бухгалтерський облік є засобом виробництва товару особливого роду – інформації, яка має вартість, собівартість, ціну та інші категорії товарного виробництва [5].

В умовах цифрової економіки бухгалтерський облік, зберігаючи свою актуальність і запитуваність створеного продукту, повинен стати чіткою складовою системи отримання, обробки, і передачі економічної інформації. В іншому випадку він підлягає суттєвому ризику «розчинитися» в сучасних електронних інформаційних системах, що динамічно розвиваються і розширюють сферу свого застосування [13].

За останні десятиліття виявилися проблеми, пов'язані зі зниженням функціональності обліку та корисності звітної інформації для ряду стейкхолдерів. Це стало причиною численних досліджень, як на фундаментальному рівні - уточнення положень теорії обліку, концепцій та парадигм, аналізу його ролі в формуванні інформаційного середовища для управління економічними процесами, так і

на практичному рівні - пошуку конкретних шляхів актуалізації обліку та підвищення релевантності його інформацією.

Діяльність підприємства, фірми, де використовуються цифрові технології є більш ефективною, ніж традиційні, з точки зору продуктивності праці і можливих витрат на одиницю виробництва. Крім того вони активно використовують інформаційно-комунікаційні технології з метою здійснення різних видів взаємодій, в тому числі юридично-значимих, між усіма учасниками економічних процесів. Це зумовлює безперервну взаємодію облікової сфери з іншими напрямками економіки: маркетингом, менеджментом, фінансами і т.п.

За останні двадцять років у розвитку інформаційних технологій зроблено великий поступ вперед, що дає змогу бізнесу постійно вдосконалюватися: оптимізувати витрати, створювати нові продукти і послуги, підвищувати якість життя, відкрились нові можливості обміну інформацією (електронний документообіг), продажу товарів та надання послуг (електронна комерція). За рахунок активного розвитку інтернет-технологій, зростання обчислювальної потужності процесорів, повсюдного поширення мобільних пристроїв і глибокої інтеграції в життя соціальних мереж ті, хто створюють інформацію, мають до всього цього набагато швидший і комфортний доступ. Постачальники послуг, в свою чергу, можуть акумулювати й аналізувати великі обсяги даних, які дозволяють їм підвищувати якість продукції, скорочувати терміни її розробки та виведення на ринок, позбавлятися від непотрібних ланок у ланцюжках поставок, а також краще розуміти своїх споживачів. Це зумовлює гнучкість і адаптивність бізнес-структур на споживчому ринку B2C, що має на меті прямі продажі для споживача. Концепція побудови бізнес-процесів підприємства разом з комплексом Інтернет-технологій та інструментів, що забезпечують підвищення прозорості підприємства, полегшують його взаємодію з клієнтами (наприклад, Інтернет-магазин). Цифровізація також дає потужний поштовх сектору ринку, який працює не на кінцевого, рядового споживача, а на такі ж компанії, тобто на інший бізнес (B2B).

Досить часто господарюючі суб'єкти (зокрема, на споживчому ринку B2C) працюють в умовах обмежених ресурсів (матеріальних, трудових). Наявність кількох комп'ютерів, комп'ютерних програм, декількох працівників може сприяти ефективному веденню бізнесу. Об'єкти обліку можуть набувати іншої форми - віртуальної (віртуальні гроші, гаманці). Для фірми, що функціонує у цифровому світі «основною валютою» є інформація про клієнта. Це своєрідний віртуальний показник діяльності фірми, який характеризує її масштабність і ефективність. Саму по собі базу даних про клієнтів не можна оцінити у грошовій вартості з точки зору понесених витрат. Але її значимість є очевидною з точки зору визнання «ресурсом», що приносить економічну вигоду. «Клієнтоспрямованість» стане у майбутньому тим визначальним вектором, по якому буде рухатися фірма.

Бізнес-клієнти і звичайні покупці тепер очікують персональної взаємодії як онлайн, так офлайн в комплексі з індивідуальними, мережевими продуктами, пропозиціями та послугами на основі проаналізованого значного обсягу даних.

В зв'язку цим виникла необхідність впровадження електронного документообігу (ЕДО), основу якого становить електронний документ. Цифровізація в бухгалтерському обліку неможлива без ЕДО, перевагою якого є прискорене обертання грошових коштів та економія ресурсів. Документація у бухгалтерському обліку є способом первинної реєстрації інформації. Наступним, узагальнюючим етапом є звітність. Тому на основі первинних електронних документів формується документ вищого рівня - електронна звітність, і як зазначає Минковская А. А. кінцевий продукт бухгалтерського обліку виходить на принципово новий і більш високий рівень, що значно дозволяє розширити коло його «споживачів» - внутрішніх і зовнішніх користувачів інформації. Варто зазначити, що інтегрована звітність також ґрунтується на дигілізації документів та звітності, оскільки подання звітів у паперовому вигляді позбавлене системності і доступності у сприйнятті [12].

Висновки і пропозиції. Вплив цифрових технологій прослідковується як у змісті об'єктів обліку, так і у способах їх дослідження. Впровадження ЕДО покращує усю систему бухгалтерського обліку, включаючи як окремі аспекти діяльності так і узагальнюючи дані про діяльність через складання звітності. Виникає необхідність розширення змісту облікової інформації за рахунок нефінансових параметрів діяльності компанії, що включають соціальну відповідальність, екологічну безпеку бізнесу, організаційний, інноваційний, людський, репутаційний капітал, стратегію і якість

управління, що відображає і внутрішні процеси і стан зовнішнього середовища. Під впливом сучасних інформаційних і, в першу чергу, цифрових технологій здійснюється зміна методології і методики бухгалтерського обліку, визначення змін в елементах методу, уточнення їх типології, можливостей розширення і модернізації. Особливої уваги набувають:

- визначення і систематизація кола об'єктів бухгалтерського обліку в умовах крипто-економіки і цифровізації соціально-економічних процесів;
- створення віртуальних одиниць вартості;
- капіталізація нематеріальних чинників економічного і соціального зростання, соціальної відповідальності та екологічної безпеки бізнесу;
- виявлення особливостей і важливих для стейкхолдерів інформаційних характеристик об'єктів обліку, уточнення критеріїв їх визнання.

Джерела та література

1. Волошан І. Г. Процес документування та первісної обробки облікової інформації в умовах автоматизованих облікових систем. *Глобальні та національні проблеми економіки, Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського, випуск 16, 2017* – URL: <http://global-national.in.ua/archive/16-2017/164.pdf>
2. Гулей А. І., Язлюк Б. О., Гулей С. А. Формування нової цифрової ери на межі реального та віртуального соціально-економічного простору взаємодії [Текст]. *Український журнал прикладної економіки*. – 2018. – Том 3. – № 2. – С. 17–26. – ISSN 2415-8453.
3. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-p>.
4. Кизенко О. О., Допілко О. В. Трансформація системи калькулювання собівартості послуг під впливом цифровізації економічних процесів. *Стратегія економічного розвитку України* : зб. наук. пр. - Київ : КНЕУ, 2018. – Вип. 43. – С. 140–150. DOI 10.33111/edu.2018.43.140.150
5. Кулинич М. Б. Оцінка ефективності обліково-аналітичного забезпечення доходів і витрат. *Вісн. Житомир. держ. технол. ун-ту. Серія: Економічні науки*. – 2011. – № 4. – С. 53–54.
6. Кулинич М. Б. Документування як методичний інструментарій у бухгалтерському обліку: перспективи впровадження електронного документообігу. *Екон. часоп. Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Луцьк*, 2018. № 4(16). С. 148–154. DOI: <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2018-04-148-154>
7. Краус Н.М., Голобородько О.П., Краус К. М. Цифрова економіка: тренди та перспективи авангардного характеру розвитку. *Ефективна економіка* - №1, 2018, с. – URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/1_2018/8.pdf дата звернення 14.05.2019
8. Лаврененко В. В., Шульга О. М. Розвиток сучасних інформаційних технологій в економіці як системний елемент дигіталізації. *Економіка та підприємництво* : зб. наук. пр. – Київ : КНЕУ, 2018. – № 40. – С. 26–33. <http://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/26029>
9. Новікова О. Ф. Цифровізація економіки: оптимістичні та песимістичні перспективи для соціально-трудова сфери [Електронний ресурс]. *Соціально-трудова сфера в умовах інформаційної економіки: сучасний стан, проблеми та стратегічні напрями розвитку* : зб. тез доп. учасників Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф., 26–29 листоп. 2018 р – Електрон. текст. дані. – Київ : КНЕУ, 2018. – С. 8–10. – Назва з титул. екрану. <http://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/26742>
10. Новікова О. Ф., Остафійчук Я. В. Цифровізація суспільства та сталий розвиток – запорука трансформацій у соціально-трудова сфері. *Цифрова економіка* : зб. матеріалів Нац. наук.-метод. конф., 4–5 жовт. 2018 р., – Київ : КНЕУ, 2018. – С. 277–282. <http://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/26000>
11. Руденко М. В. Цифровізація економіки: нові можливості та перспективи. *Економіка та держава*. 2018. № 11. С. 61–65. DOI: 10.32702/2306-6806.2018.11.61.65
12. Минковская А. А. Дигитализация бухгалтерского учета и отчетности, и возможность ее развития в Республике Беларусь. *Фізико-математична освіта*. 2018. Випуск 4(18). С. 112-114. DOI 10.31110/2413-1571-2018-018-4-018
13. Одинцова Т.М., Раура О.В. Развитие видов, объектов и методов бухгалтерского учета в условиях цифровой экономики и информационного общества. *Научно-технические ведомости СПбГПУ. Экономические науки*. 2018. Т. 11, № 4. С. 120—131. DOI: 10.18721/JE.11409
14. Рожнова О. В. Гармонизация учета, аудита и анализа в условиях цифровой экономики. *Учет. Анализ. Аудит*. 2018;5(3):16-23. DOI: 10.26794/2408-9303-2018-5-3-16-23
15. Brynjolfsson E., Kahin B. Understanding the Digital Economy: Data, Tools, and Research. *MIT Press*. Cambridge. MA. 2000.

16. Market services productivity across Europe and the US Robert Inklaar Marcel P. Timmer Bart van Ark Economic Policy, Volume 23, Issue 53, 1 January 2008, Pages 140–194, <https://doi.org/10.1111/j.1468-0327.2007.00194.x>
17. Mesenbourg T. L. Measuring the Digital Economy. *US Bureau of the Census, Suitland, MD.* 2001. URL: <https://bit.ly/2JPCw3U>
18. Niebel, Thomas, ICT and Economic Growth – Comparing Developing, Emerging and Developed Countries (December 15, 2014). *ZEW - Centre for European Economic Research Discussion Paper No. 14-117.* <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2560771>
19. Tapscott D. The Digital Economy: Promise and Peril in the Age of Networked Intelligence. *McGraw-Hill,* 1995. 342 p.

References

1. Voloshan, I. G. (2017). Proces dokumentuvannya ta pervisnoyi obrobky` oblikovoyi informaciyi v umovax avtomatyzovanyh oblikovyx system. [The process of documentation and initial processing of accounting information in the conditions of automated accounting systems] *Global'ni ta nacional'ni problemy` ekonomiky`, My`kolayivs`ky`j nacional'ny`j universy`tet imeni V.O. Suxomly`ns`kogo,-* Global and national problems of economy, VN Nikolayev National University. Sukhomlynsky, 16, URL: <http://global-national.in.ua/archive/16-2017/164.pdf> [in Ukrainian].
2. Gulej A. I., Yazlyuk B. O., Gulej S. A. (2018) Formuvannya novoyi cyfrovoyi ery na mezhi real'nogo ta virtual'nogo social'no-ekonomichnogo prostoru vzayemodiyi [Formation of a new digital era on the verge of real and virtual socio-economic interaction space]. *Ukrayins`ky`j zhurnal prykladnoyi ekonomiky – Ukrainian Journal of Applied Economics – 3. – No. 2* [in Ukrainian].
3. Koncepciya rozvytku cyfrovoyi ekonomiky ta suspil`stva Ukrainy` na 2018-2020 roky. [The Concept of the Development of the Digital Economy and Society of Ukraine for 2018-2020]. [Elektronny`j resurs]. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-r>. [in Ukrainian].
4. Ky`zenko O. O., Dopilko O. V. (2018) Transformaciya sy`stemy` kal`kulyuvannya sobivartosti poslug pid vpyvom cyfrovizaciyi ekonomichnyx procesiv. [Transformation of the system of calculation of the cost of services under the auspices of digitization of economic processes]. *Strategiya ekonomichnogo rozvytku Ukrainy` - Strategy of economic development of Ukraine - 43. – S. 140–150.* DOI 10.33111/sedu.2018.43.140.150 [in Ukrainian].
5. Kulynych M. B. (2011) Ocinka efektyvnosti oblikovo-analitychnogo zabezpechennya dohodiv i vytrat. [Estimation of efficiency of accounting and analytical provision of income and expenses]. *Visn. Zhytomyr. derzh. texnol. un-tu. Seriya: Ekonomichni nauky – Visn Zhytomyr. state technol. un-th Series: Economic Sciences 4. – S. 53–54.*[in Ukrainian].
6. Kulynych M. B. (2018) Dokumentuvannya yak metodychnyj instrumentarij u buxgalterskomu obliku: perspektyvy vprovadzhennya elektronnoho dokumentoobigu. [Documentation as a methodical tool in accounting: prospects for the introduction of electronic document management]. *Ekon. chasop. Sxidnoyevrop. nacz. un-tu im. Lesi Ukrayinky`.* - Economic journal of Lesia Ukrainka Eastern European National University - 4(16).S. 148–154. DOI: <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2018-04-148-154> [in Ukrainian].
7. Kraus N.M., Goloborod`ko O.P., Kraus K. M. (2018) Cyfrova ekonomika: trendy` ta perspektyvy avangardnogo xarakteru rozvytku [Digital economy: trends and prospects of the avant-garde character of development]. *Efekty`vna ekonomika - Effective economy. 1* , URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2018/8.pdf data zvernennya 14.05.2019 [in Ukrainian].
8. Lavrenenko V. V., Shulga O. M. Rozvytok suchasnyx informacijnyx tehnologij v ekonomici yak sy`stemny`j element dy`gitalizaciyi. [Development of modern information technologies in economy as a system element of digitalization]. *Ekonomika ta pidpry`yemny`cztvo - Economics and Busines. 40. – S. 26–33.* <http://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/26029> [in Ukrainian].
9. Novikova O. F. (2018) Cy`frovizaciya ekonomiky`: opty`misty`chni ta pesy`misty`chni perspekty`vy` dlya social'no-trudovoyi sfery` [Digitization of the economy: optimistic and pessimistic perspectives for the social and labor sphere]. [Elektronny`j resurs]. *Social'no-trudova sfera v umovax informacijnoyi ekonomiky`: suchasny`j stan, problemy` ta strategichni napryamy` rozvytku : zb. tez dop. uchasny`kiv Mizhnar. nauk.-prakt. Internet-konf C. 8–10. – Nazva z ty`tul. ekranu.* <http://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/26742> [in Ukrainian].
10. Novikova O. F., Ostafijchuk Ya. V. (2018) Cy`frovizaciya suspil`stva ta staly`j rozvytok – zaporuka transformacij u social'no-trudovij sferi. [Digitalization of society and sustainable development are the key to transformation in the social and labor sphere.] *Cy`frova ekonomika : zb. materialiv Nacz. nauk.-metod. konf., 4–5 zhovt. 2018 r., – Ky`yiv : KNEU, 2018. – S. 277–282. – URL: <http://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/26000>* [in Ukrainian].

11. Rudenko M. V. (2018) Cy`frovizaciya ekonomiky`: novi mozhly`vosti ta perspekty`vy` [Digitization of the economy: new opportunities and perspectives]. *Ekonomika ta derzhava* - Economy and the state. 11. S. 61–65. DOI: 10.32702/2306-6806.2018.11.61.65 [in Ukrainian].
12. My`nkovskaya A. A. (2018). Dy`gy`taly`zacy`ya buxgalterskogo ucheta y` otchetnosty`, y` vozmozhnost` ee razvy`ty`ya v Respubly`ke Belarus`. [Digitalization of accounting and reporting, and the possibility of its development in the Republic of Belarus] *Fizy`ko-matematy`chna osvita* - Physical-mathematical education. 4(18). S. 112-114. DOI 10.31110/2413-1571-2018-018-4-018 [in Russian].
13. Ody`nczova T.M., Rura O.V. (2018) Razvy`ty`e vy`dov, ob`ektov y` metodov buxgalterskogo ucheta v uslovy`yax cy`frovoy` ekonomy`ky` y` y`nformacy`onnogo obshhestva. [Development of types, objects and methods of accounting in the conditions of digital economy and information society] *Nauchno-texny`chesky`e vedomosty` SPbGPU. Ekonomy`chesky`e nauky* - Scientific and technical reports of SPbGPU. Economic sciences 4. S. 120—131. DOI: 10.18721/JE.11409 [in Russian].
14. Rozhnova O. V. (2018) Garmony`zacy`ya ucheta, audy`ta y` analy`za v uslovy`yax cy`frovoy` ekonomy`ky` [Harmonization of accounting, audit and analysis in the conditions of the digital economy]. *Uchet. Analy`z. Audy`t* - Accounting Analysis Audit . 5(3):16-23. DOI: 10.26794/2408-9303-2018-5-3-16-23 [in Russian].
15. Brynjolfsson E., Kahin B. Understanding the Digital Economy: Data, Tools, and Research. MIT Press. Cambridge. MA. 2000. [in English].
16. Market services productivity across Europe and the US Robert Inklaar Marcel P. Timmer Bart van Ark Economic Policy, Volume 23, Issue 53, 1 January 2008, Pages 140–194, <https://doi.org/10.1111/j.1468-0327.2007.00194.x> [in English].
17. Mesenbourg T. L. Measuring the Digital Economy. US Bureau of the Census, Suitland, MD. 2001. URL: <https://bit.ly/2JPCw3U> [in English].
18. Niebel, Thomas, ICT and Economic Growth – Comparing Developing, Emerging and Developed Countries (December 15, 2014). ZEW - Centre for European Economic Research Discussion Paper No. 14-117. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2560771> [in English].
19. Tapscott D. The Digital Economy: Promise and Peril in the Age of Networked Intelligence. McGraw-Hill, 1995. 342 p. [in English].

Стаття надійшла до редакції 02.05.2019 р.